

Ustawa

z dnia2010 r.

o dowodach osobistych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) osoby uprawnione lub obowiązane do posiadania dowodu osobistego;
- 2) zakres danych zawartych w dowodzie osobistym;
- 3) zasady funkcjonowania warstwy elektronicznej dowodu osobistego;
- 4) zasady wydawania dowodu osobistego;
- 5) zasady wymiany i unieważniania dowodu osobistego;
- 6) zakres danych gromadzonych w rejestrach dowodów osobistych oraz zasady prowadzenia tych rejestrów;
- 7) zasady postępowania z dokumentacją dotyczącą dowodów osobistych;
- 8) zasady udostępniania danych gromadzonych w rejestrach dowodów osobistych;
- 9) kompetencje ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewodów, organów gmin oraz konsulów Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie wydawania dowodów osobistych.

Art. 2. 1. Użyte w niniejszej ustawie określenia oznaczają:

- 1) certyfikat dowodu osobistego - elektroniczne zaświadczenie przyporządkowujące dane do weryfikacji informacji uwierzytelniającej do dowodu osobistego;
- 2) certyfikat ograniczonej identyfikacji - elektroniczne zaświadczenie nieujawniające tożsamości posiadacza dowodu osobistego, ale gwarantujące, że uwierzytelnienia dokonano za pomocą dowodu osobistego;
- 3) certyfikat podpisu osobistego – elektroniczne zaświadczenie przyporządkowujące dane do weryfikacji podpisu osobistego do posiadacza dowodu osobistego;
- 4) data wydania dowodu osobistego – data personalizacji dowodu osobistego;

- 5) dokumentacja związana z dowodami osobistymi - ogół dokumentów w formie papierowej lub elektronicznej sporządzanych w związku z wydawaniem dowodów osobistych, zarówno przez wnioskodawców, jak i organy administracji publicznej;
- 6) identyfikator urzędnika - ciąg znaków literowych, cyfrowych lub innych jednoznacznie identyfikujący osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych w systemie teleinformatycznym, niebędący numerem PESEL;
- 7) informacja uwierzytelniająca – dane pozwalające na weryfikację autentyczności dowodu osobistego;
- 8) numer PIN – osobisty numer identyfikacyjny posiadacza dowodu osobistego stanowiący poufny ciąg znaków umożliwiający korzystanie z funkcjonalności elektronicznych dowodu osobistego wymagających uwierzytelnienia takim numerem;
- 9) ograniczona identyfikacja – uwierzytelnienie dokonane przy pomocy dowodu osobistego, które nie ujawnia tożsamości posiadacza dowodu osobistego oraz gwarantuje, że uwierzytelnienia dokonano przy pomocy dowodu osobistego;
- 10) personalizacja dowodu osobistego – wprowadzenie danych przyszłego posiadacza dowodu osobistego do warstwy graficznej i elektronicznej blankietu dowodu osobistego dokonywane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 11) podmioty publiczne – podmioty realizujące zadania publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.)¹;
- 12) podpis osobisty – dane w postaci elektronicznej złożone za pomocą danych do składania podpisu osobistego zawartych w ważnym dowodzie osobistym, które:
 - a) wraz z innymi danymi, do których zostały dołączone lub z którymi są logicznie powiązane pozwalają na identyfikację posiadacza dowodu osobistego,
 - b) są przyporządkowane wyłącznie do posiadacza dowodu osobistego,
 - c) są powiązane z danymi, do których się odnoszą w taki sposób, że każda późniejsza zmiana tych danych jest wykrywalna,
 - d) są uzupełnione przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych danymi pozwalającymi na określenie czasu złożenia tego podpisu;
- 13) polityki certyfikacji – rozwiązania techniczne i organizacyjne uwzględniające sposób, zakres i warunki bezpieczeństwa tworzenia i stosowania certyfikatów dowodu osobistego, certyfikatów ograniczonej identyfikacji i podpisu osobistego;
- 14) uszkodzenie dowodu osobistego – naruszenie warstwy graficznej lub elektronicznej dowodu osobistego, które podważa jego wiarygodność lub utrudnia identyfikację jego posiadacza lub uniemożliwia korzystanie z funkcjonalności zaimplementowanych w warstwie elektronicznej;

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241.

- 15) utrata dowodu osobistego – brak fizycznej kontroli nad dowodem osobistym przez jego posiadacza, który nastąpił w wyniku przestępstwa, zagubienia lub innego zdarzenia losowego;
- 16) wnioskodawca – osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego lub osoba składająca wnioski na jej rzecz na zasadach określonych w niniejszej ustawie;
- 17) wydanie dowodu osobistego – działanie właściwego organu gminy mające na celu wystawienie dowodu osobistego na rzecz osoby obowiązanej lub uprawnionej do jego posiadania oraz przekazanie go tej osobie.

2. Ilekroć w ustawie mowa jest o organie gminy należy przez to rozumieć wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Art. 3. Do podpisu osobistego uregulowanego w niniejszej ustawie nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.)².

Art. 4. 1. Dowody osobiste wydają organy gmin.

2. Wydawanie, wymiana i unieważnianie dowodów osobistych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Art. 5. Właściwi miejscowo wojewodowie:

- 1) sprawują nadzór nad organami gmin w zakresie zadań związanych z wydawaniem, wymianą i unieważnianiem dowodów osobistych;
- 2) są organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez organy gmin.

Art. 6. 1. Dowód osobisty jest dokumentem potwierdzającym tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi oraz na podstawie jednostronnych decyzji innych państw, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic.

2. Dowód osobisty uprawnia do przekraczania granic państw, o których mowa w ust. 1.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2006 r. Nr 145, poz. 1050 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

Art. 7. 1. Dowód osobisty wydaje się obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Obywatel Rzeczypospolitej Polskiej może posiadać jeden ważny dowód osobisty.

3. Dowód osobisty nie zawiera danych osób trzecich.

Art. 8. 1. Prawo do posiadania dowodu osobistego przysługuje każdemu obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Pełnoletni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkujący na jej terytorium są obowiązani posiadać dowód osobisty.

Art. 9. 1. Dowód osobisty wydany osobie, która nie ukończyła 5 roku życia jest ważny przez okres 5 lat od daty wydania.

2. Dowód osobisty wydany osobie, która ukończyła 5 rok życia jest ważny przez okres 10 lat od daty wydania.

Rozdział 2

Zakres danych zawartych w dowodzie osobistym oraz funkcjonalności jego warstwy elektronicznej

Art. 10 Minister właściwy do spraw wewnętrznych personalizuje dowody osobiste.

Art. 11.1. Dowód osobisty posiada warstwę graficzną oraz warstwę elektroniczną.

2. Dowód osobisty potwierdza prawdziwość danych zawartych w warstwie graficznej przez udostępnienie tych danych zamieszczonych w warstwie elektronicznej. Udostępnienie następuje na żądanie uprawnionych organów lub za zgodą obywatela wyrażoną przez wprowadzenie numeru PIN.

3. Dowód osobisty umożliwia uwierzytelnienie go w systemach teleinformatycznych podmiotów publicznych, uwierzytelnienie jego posiadacza w systemach teleinformatycznych podmiotów publicznych oraz przy dostępie do rejestrów publicznych, jak również – ograniczoną identyfikację.

Art. 12. Warstwa graficzna dowodu osobistego zawiera:

1) dane dotyczące osoby:

a) nazwisko,

b) imię (imiona),

c) nazwisko rodowe,

- d) imiona rodziców,
 - e) datę i miejsce urodzenia (miejscowość),
 - f) płeć,
 - g) wizerunek twarzy,
 - h) numer PESEL,
 - i) obywatelstwo;
- 2) dane dotyczące dowodu osobistego:
- a) serię i numer dowodu osobistego,
 - b) datę wydania,
 - c) datę ważności,
 - d) oznaczenie organu wydającego dowód osobisty.

Art. 13. 1. Warstwa elektroniczna dowodu osobistego zawiera:

- 1) dane zamieszczone w warstwie graficznej dowodu osobistego zapisane w formie elektronicznej wraz z danymi je uwierzytelniającymi;
- 2) dane służące do składania informacji uwierzytelniającej opatrzonej certyfikatem dowodu osobistego, dane służące do składania podpisu osobistego opatrzonego certyfikatem podpisu osobistego oraz dane służące do dokonania ograniczonej identyfikacji opatrzone certyfikatem ograniczonej identyfikacji;
- 3) przestrzeń umożliwiającą zamieszczenie danych służących do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu na podstawie ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym;
- 4) przestrzeń umożliwiającą zamieszczenie danych służących do wykorzystania dowodu osobistego jako karty ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r Nr 164, poz. 1072 z późn. zm.)³.

2. Dowód osobisty wydany osobie, która nie ukończyła 5 roku życia, nie zawiera danych służących do składania podpisu osobistego opatrzonego certyfikatem podpisu osobistego oraz

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1278.

danych służących do dokonania ograniczonej identyfikacji opatrzonych certyfikatem ograniczonej identyfikacji.

Art. 14. 1. Warstwa elektroniczna dowodu osobistego oraz elektroniczne uwierzytelnianie posiadają właściwości uniemożliwiające utworzenie funkcjonującej kopii warstwy elektronicznej dowodu osobistego przy zastosowaniu technologii dostępnych w momencie personalizacji dowodu osobistego.

2. Dane posiadacza zapisane w warstwie elektronicznej dowodu osobistego zabezpieczone są w sposób umożliwiający stwierdzenie, że ich treść została utworzona w trakcie personalizacji dowodu osobistego.

Art. 15. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne dla warstwy elektronicznej dowodu osobistego oraz protokołu komunikacji elektronicznej z dowodami osobistymi kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania dowodów osobistych oraz zapewnienia ochrony interesów posiadaczy dowodów osobistych.

Art. 16.1. Opatrzenie podpisem osobistym weryfikowanym przy pomocy certyfikatu podpisu osobistego dokumentu w formie elektronicznej skierowanego do podmiotu publicznego, wywołuje skutek prawny równoznaczny ze złożeniem własnoręcznego podpisu pod dokumentem w formie pisemnej.

2. Skutek, o którym mowa w ust. 1, wywołuje opatrzenie podpisem osobistym weryfikowanym przy pomocy certyfikatu podpisu osobistego dokumentu w formie elektronicznej skierowanym do podmiotu innego niż podmiot publiczny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych świadczy na potrzeby dowodów osobistych usługi certyfikacyjne, z wyłączeniem usług związanych z wydawaniem kwalifikowanych certyfikatów na podstawie ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, a także uzupełnia podpisy osobiste danymi pozwalającymi na określenie czasu złożenia podpisu osobistego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, podstawowe wymagania organizacyjne i techniczne dotyczące polityk certyfikacji dla certyfikatów podpisów dowodu osobistego, certyfikatów podpisów osobistych, certyfikatów ograniczonej identyfikacji, a także zasady centralnego zarządzania dowodami osobistymi i ich funkcjonalnościami elektronicznymi, uwzględniając zakres zastosowania tych certyfikatów oraz konieczność zapewnienia współdziałania różnych urzędzeń do składania i weryfikacji podpisu osobistego i podpisu ograniczonej identyfikacji oraz zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego.

Art. 18. 1. Certyfikat dowodu osobistego zawiera:

- 1) niepowtarzalny identyfikator;
- 2) informację, że dane stosowane są zgodnie z określonymi politykami certyfikacji;
- 3) informację, że podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne jest minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 4) serię i numer dowodu osobistego;
- 5) dane służące do weryfikacji informacji uwierzytelniającej;
- 6) oznaczenie początku i końca okresu ważności certyfikatu.

2. Aktywacja certyfikatu dowodu osobistego jest obowiązkowa.

3. Aktywacji certyfikatu dowodu osobistego dokonuje organ gminy podczas odbioru dowodu osobistego przez posiadacza dowodu osobistego.

4. Ważność certyfikatu dowodu osobistego jest tożsama z ważnością dowodu osobistego, z zastrzeżeniem art. 22.

5. Ważności certyfikatu dowodu osobistego nie można zawiesić.

Art. 19. 1. Certyfikat podpisu osobistego zawiera:

- 1) niepowtarzalny identyfikator;
- 2) informację, że dane stosowane są zgodnie z określonymi politykami certyfikacji;
- 3) informację, że podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne jest minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 4) imię (imiona), nazwisko oraz numer PESEL osoby składającej podpis osobisty;
- 5) dane służące do weryfikacji podpisu osobistego;
- 6) oznaczenie początku i końca okresu ważności certyfikatu.

2. Aktywacja certyfikatu podpisu osobistego jest dobrowolna i następuje na wniosek posiadacza dowodu osobistego.

3. Osoby pozbawione prawomocnym orzeczeniem sądu częściowo lub całkowicie zdolności do czynności prawnych oraz małoletni nieposiadający zdolności do czynności prawnych nie korzystają z podpisu osobistego.

4. Ważność certyfikatu podpisu osobistego jest tożsama z ważnością dowodu osobistego, z zastrzeżeniem art. 22.

5. Certyfikat podpisu osobistego można zawiesić a następnie wznowić.

6. Zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego nie wpływa na ważność dowodu osobistego.
7. Podpis osobisty złożony w okresie zawieszenia certyfikatu podpisu osobistego nie wywołuje skutków prawnych.
8. Korzystanie z podpisu osobistego jest dobrowolne.
9. Złożenie podpisu osobistego wymaga zgody posiadacza wyrażonej przez wprowadzenie numeru PIN.

Art. 20. 1. Certyfikat ograniczonej identyfikacji zawiera:

- 1) niepowtarzalny identyfikator;
- 2) informację, że dane stosowane są zgodnie z określonymi politykami certyfikacji;
- 3) informację, że podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne jest minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 4) dane służące do weryfikacji ograniczonej identyfikacji;
- 5) oznaczenie początku i końca okresu ważności certyfikatu.

2. Aktywacja certyfikatu ograniczonej identyfikacji jest dobrowolna i następuje na wniosek posiadacza dowodu osobistego.

3. Aktywacja certyfikatu ograniczonej identyfikacji może nastąpić wyłącznie w przypadku, jeżeli przepisy szczególne zezwalają na użycie certyfikatu ograniczonej identyfikacji.

4. Ważność certyfikatu ograniczonej identyfikacji jest tożsama z ważnością dowodu osobistego, z zastrzeżeniem art. 22.

5. Certyfikat ograniczonej identyfikacji można zawiesić a następnie wznowić.

6. Zawieszenie certyfikatu ograniczonej identyfikacji nie wpływa na ważność dowodu osobistego.

7. Dokonanie ograniczonej identyfikacji w okresie zawieszenia certyfikatu ograniczonej identyfikacji nie wywołuje skutków prawnych.

8. Korzystanie z certyfikatu ograniczonej identyfikacji jest dobrowolne.

9. Dokonanie ograniczonej identyfikacji wymaga zgody posiadacza wyrażonej przez wprowadzenie numeru PIN.

Art. 21. 1. Dane służące do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, o których mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, są zamieszczane w dowodzie osobistym przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, niepodlegający ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, na koszt posiadacza dowodu osobistego.

2. Zamieszczenie w dowodzie osobistym danych służących do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, o którym mowa w ust. 1, odbywa się na ryzyko posiadacza dowodu osobistego oraz podmiotu kwalifikowanego.
3. Korzystanie z danych służących do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, o których mowa w ust.1, zamieszczonych w dowodzie osobistym odbywa się na ryzyko posiadacza dowodu osobistego.
4. W przypadku uszkodzenia dowodu osobistego skutkującego niemożnością korzystania z danych służących do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, o których mowa w ust.1, Skarb Państwa nie ponosi kosztów związanych z zakupem nowego certyfikatu kwalifikowanego.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne oraz procedury zamieszczania danych służących do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, o których mowa w ust.1, w dowodzie osobistym, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa i prawidłowości funkcjonowania warstwy elektronicznej dowodu osobistego.

Art. 22. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w przypadku uzasadnionego dużego prawdopodobieństwa naruszenia praw obywateli, wyłącza możliwość wykorzystania części lub całości funkcjonalności elektronicznych przy zachowaniu ważności warstwy graficznej dowodu osobistego.

2. Wyłączenie może dotyczyć możliwości korzystania z elektronicznych funkcjonalności przez wszystkich posiadaczy dowodów osobistych lub grupy posiadaczy dowodów osobistych o tych samych cechach zabezpieczeń.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, ogłosi w drodze obwieszczenia, informację o dowodach osobistych, w których wyłączono możliwość wykorzystania części lub całości elektronicznych funkcjonalności.
4. Dowody osobiste określone w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 3, podlegają wymianie.

Rozdział 3

Zasady wydawania dowodu osobistego

Art. 23. Dowód osobisty wydaje się nieodpłatnie.

Art. 24. 1. Dowód osobisty wydaje się na wniosek.

2. Wniosek składa się w organie dowolnej gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Wniosek o wydanie dowodu osobistego składa się w formie pisemnej, w formie ustnej lub w formie dokumentu elektronicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 25. 1. Wniosek o wydanie dowodu osobistego składa osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

2. W imieniu osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, wniosek składa rodzic, opiekun prawny lub kurator.

3. Osoba obowiązana do posiadania dowodu osobistego może złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż 30 dni przed datą osiemnastych urodzin. Przepisu ust. 2 nie stosuje się.

Art. 26. 1. O niemożności złożenia wniosku spowodowanej chorobą, niepełnosprawnością lub inną niedającą się pokonać przeszkodą, wnioskodawca powiadamia organ gminy, który zapewnia przyjęcie wniosku w miejscu pobytu tej osoby, chyba że okoliczności nie pozwalają na przyjęcie tego wniosku.

2. W przypadku, gdy złożenie wniosku w trybie określonym w ust. 1, okaże się nieuzasadnione, odmawia się przyjęcia wniosku w miejscu wskazanym przez wnioskodawcę oraz poucza się go o konieczności złożenia wniosku osobiście w organie gminy lub drogą elektroniczną.

Art. 27. Złożenie w siedzibie organu gminy wniosku o wydanie dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych wymaga obecności tej osoby przy składaniu wniosku, z wyjątkiem osób, które nie ukończyły 5 roku życia.

Art. 28. Wniosek o wydanie dowodu osobistego zawiera:

- 1) numer PESEL;
- 2) nazwisko i imię (imiona);
- 3) nazwisko rodowe;
- 4) imię ojca;
- 5) imię i nazwisko rodowe matki;
- 6) datę i miejsce urodzenia;
- 7) płeć;
- 8) obywatelstwo;
- 9) powód ubiegania się o wydanie dowodu osobistego;

- 10) adres do kontaktów z urzędem, w tym opcjonalnie adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 11) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy;
- 12) pouczenie o odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych lub zatajenie danych.

Art. 29. 1. Do wniosku o wydanie dowodu osobistego dołącza się aktualną fotografię odzwierciedlającą, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego przedstawiający ją bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami.

2. Osoba z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku może załączyć do wniosku fotografię przedstawiającą ją w okularach z ciemnymi szklami. W takim przypadku do wniosku załącza się również orzeczenie o niepełnosprawności osoby do 16 roku życia lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 lat, z powodu wrodzonej lub nabytej wady narządu wzroku, wydane zgodnie z przepisami o orzekaniu o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

3. Osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może załączyć do wniosku fotografię przedstawiającą ją w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku do wniosku załącza się zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej zarejestrowanej w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W uzasadnionych przypadkach organ gminy może wydać dowód osobisty na wniosek, do którego została dołączona fotografia przedstawiająca osobę z zamkniętymi oczami, innym niż naturalny wyrazem twarzy lub z otwartymi ustami.

Art. 30. 1. Dowód osobisty odbiera się osobiście w siedzibie organu gminy, w którym został złożony wniosek.

2. Odbiór dowodu osobistego wydane osobie nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych wymaga obecności tej osoby.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli osoba ta była obecna przy składaniu wniosku w siedzibie organu gminy albo nie ukończyła 5 roku życia.

4. W przypadku gdy wniosek o wydanie dowodu osobistego został złożony w trybie art. 26 ust. 1, odbiór dowodu osobistego może dokonać pełnomocnik legitymujący się pełnomocnictwem szczególnym do dokonania jego odbioru.

Art. 31. 1. Odbiór dowodu osobistego potwierdza się na formularzu odbioru dowodu osobistego.

2. Formularz potwierdzenia odbioru dowodu osobistego zawiera:

- 1) oznaczenie organu doręczającego dowód osobisty;

- 2) numer wniosku o wydanie dowodu osobistego;
- 3) serię i numer dowodu osobistego;
- 4) numer PESEL osoby, której wydano dowód osobisty;
- 5) nazwisko i imię (imiona) osoby, której wydano dowód osobisty;
- 6) nazwisko i imię (imiona) wnioskodawcy;
- 7) datę odbioru dowodu osobistego;
- 8) własnoręczny czytelny podpis osoby, której wydano dowód osobisty;
- 9) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy.

Art. 32. 1. Odmawia się wydania dowodu osobistego w przypadku, gdy fotografia załączona do wniosku przesłanego drogą elektroniczną, nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 29, lub wnioskodawca składa wniosek o wydanie dowodu osobistego z naruszeniem innych przepisów niniejszej ustawy.

2. Odmowa wydania dowodu osobistego następuje w drodze decyzji administracyjnej, która posiada rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 2, rozpatruje się w terminie 14 dni od daty jego złożenia.

Rozdział 4

Aktywacja, zawieszenie i wznowianie certyfikatów podpisu osobistego oraz ograniczonej identyfikacji

Art. 33. 1. Wniosek o aktywację, zawieszenie lub wznowienie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji składa osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

2. W odniesieniu do małoletniego posiadającego ograniczoną zdolność do czynności prawnych przepisy art. 25 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 34. 1. Wniosek o aktywację certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji można złożyć równocześnie z wnioskiem o wydanie dowodu osobistego lub w terminie późniejszym, nie później jednak niż trzy miesiące przed upływem terminu ważności dowodu osobistego.

2. Wniosek o aktywację certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji składany w terminie późniejszym niż wniosek o wydanie dowodu osobistego składa się do organu dowolnej gminy.

Art. 35. Wniosek o aktywację certyfikatu podpisu osobistego zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) numer PESEL wnioskodawcy;
- 3) adres, na który przesyła się PIN aktywacyjny;
- 4) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy.

Art. 36. Wniosek o aktywację certyfikatu ograniczonej identyfikacji zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 35;
- 2) podstawę prawną zezwalającą na użycie certyfikatu ograniczonej identyfikacji.

Art. 37. Zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji następuje na wniosek posiadacza dowodu osobistego lub na skutek prawomocnego orzeczenia sądu o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych przez posiadacza dowodu osobistego.

Art. 38. Wniosek o zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji posiadacz dowodu osobistego może złożyć w okresie ważności dowodu osobistego, o ile certyfikat został aktywowany.

Art. 39. Wniosek o zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji składa się:

- 1) osobiście, w formie pisemnej lub drogą elektroniczną na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – do organu dowolnej gminy;
- 2) telefonicznie – do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 40. Wniosek o zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji zawiera:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) nazwisko rodowe;
- 4) datę urodzenia;
- 5) miejsce urodzenia;
- 6) imiona rodziców;
- 7) nazwisko rodowe matki;

8) wskazanie terminu, do którego certyfikat będzie zawieszony.

Art. 41. 1. Wznowienie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji następuje na skutek upływu terminu wskazanego we wniosku o zawieszenie certyfikatu, lub na wniosek.

2. Wniosek o wznowienie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji składa się osobiście w organie dowolnej gminy.

Art. 42. Wniosek o wznowienie certyfikatu podpisu osobistego zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 40 pkt 1-7;
- 2) numer PESEL;
- 3) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy.

Art. 43. Wniosek o wznowienie certyfikatu ograniczonej identyfikacji zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 40 pkt 1-7;
- 2) numer PESEL;
- 3) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy.

Art. 44. 1. Kurator lub opiekun prawny posiadacza dowodu osobistego powiadamia organ dowolnej gminy o prawomocnej utracie pełnej zdolności do czynności prawnych, na podstawie orzeczenia sądu, przez posiadacza dowodu osobistego.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, kurator lub opiekun prawny składa osobiście.

Art. 45. 1. Zawiadomienie o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych zawiera:

- 1) dane posiadacza dowodu osobistego:
 - a) imię (imiona),
 - b) nazwisko,
 - c) numer PESEL;
- 2) dane dotyczące podstawy utraty pełnej zdolności do czynności prawnych:
 - a) oznaczenie (sygnatura) orzeczenia sądu o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - b) data wydania orzeczenia sądu o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych,

c) oznaczenie sądu, który wydał orzeczenie o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych;

3) dane opiekuna prawnego (kuratora):

a) imię (imiona),

b) nazwisko,

c) własnoręczny czytelny podpis.

2. Do zawiadomienia dołącza się odpis prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego utratę pełnej zdolności do czynności prawnych.

Art. 46. 1. Zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji na skutek utraty przez posiadacza dowodu osobistego pełnej zdolności do czynności prawnych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, posiada rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 1, jest bezterminowe.

Art. 47. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb aktywacji certyfikatu dowodu osobistego, aktywacji certyfikatu podpisu osobistego oraz aktywacji certyfikatu ograniczonej identyfikacji oraz zawieszania i wznawiania certyfikatu podpisu osobistego i certyfikatu ograniczonej identyfikacji, a także wzory formularzy w tych sprawach i sposób ich wypełniania, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa przetwarzanych danych, nienaruszalność i poufność danych w trakcie aktywacji oraz prawidłowość wypełniania formularzy.

Rozdział 5

Wymiana i unieważnianie dowodu osobistego

Art. 48. 1. Wydanie nowego dowodu osobistego następuje w przypadku:

1) upływu terminu ważności dowodu osobistego;

2) zmiany danych zawartych w warstwie graficznej dowodu osobistego, z wyjątkiem zmiany nazwy organu wydającego;

3) zmiany wizerunku twarzy posiadacza dowodu osobistego w stosunku do wizerunku twarzy zamieszczonego w dowodzie osobistym w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację jego posiadacza;

4) utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego;

- 5) przekazania do organu gminy lub do placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę trzecią, znalezione dowodu osobistego;
- 6) wyłączenia możliwości korzystania z elektronicznych funkcjonalności, o którym mowa w art. 22;
- 7) żądania obywatela – w przypadku wymiany dowodu osobistego wydanego na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.)⁴ na dowód osobisty wydany na podstawie niniejszej ustawy.

2. O wydanie dowodu osobistego występuje się:

- 1) co najmniej 30 dni przed upływem terminu ważności dowodu osobistego;
- 2) niezwłocznie – w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - 4 i 6.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, terminy inne niż określone w ust. 2 pkt 2, w których występuje się o wydanie dowodu osobistego w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, uwzględniając możliwości organizacyjno – techniczne organów administracji publicznej w przypadku wyłączenia możliwości korzystania z elektronicznych funkcjonalności dowodu osobistego oraz biorąc pod uwagę, że powyższe terminy powinny być proporcjonalne do liczby dowodów osobistych, w których została wyłączona możliwość wykorzystania części lub całości funkcjonalności elektronicznych.

Art. 49. 1. Posiadacz dowodu osobistego, którego dowód osobisty został utracony lub uszkodzony, zgłasza niezwłocznie, osobiście ten fakt organowi dowolnej gminy, a posiadacz dowodu osobistego przebywający poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dowolnej placówce konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego w placówce konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej można również dokonać pocztą lub telefaksem albo dokonując zgłoszenia drogą elektroniczną z wykorzystaniem bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu na podstawie ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

3. Posiadacz dowodu osobistego przebywający poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może dokonać zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego w organie gminy, który wydał dowód osobisty w formie dokumentu elektronicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056, Nr 195, poz. 1198 i Nr 220, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 39, poz. 306, poz. 69, poz. 595 i Nr 223, poz. 1777.

4. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego posiadacza dowodu osobistego nie posiadającego pełnej zdolności do czynności prawnych dokonuje rodzic, opiekun prawny lub kurator.

5. Posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia w organie gminy lub placówce konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego.

6. Posiadaczowi dowodu osobistego przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, który dokonał osobistego zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego pocztą, telefaksem lub w formie dokumentu elektronicznego, zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego wydaje się na żądanie.

7. Zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego jest ważne do czasu wydania nowego dowodu osobistego, nie dłużej niż 2 miesiące.

8. Zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego jest wydawane nieodpłatnie.

Art. 50. 1. Osoba, która znalazła cudzy dowód osobisty jest obowiązana niezwłocznie przekazać ten dokument do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Osoba posiadająca dowód osobisty, która utraciła obywatelstwo polskie, jest obowiązana niezwłocznie zwrócić go do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 51. Formularz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 40 pkt 1-7;
- 2) własnoręczny czytelny podpis zgłaszającego.

Art. 52. 1. W okresie ważności dowód osobisty unieważnia się w przypadkach, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 2-7 oraz w przypadku utraty obywatelstwa polskiego lub zgonu posiadacza dowodu osobistego.

2. O konieczności unieważnienia dowodu osobistego z przyczyn określonych w art. 48 ust. 1 pkt 2 organ gminy zawiadamiany jest za pośrednictwem rejestru PESEL i Rejestru Dowodów Osobistych.

3. Unieważnienie dowodu osobistego następuje:

- 1) z dniem zgłoszenia do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza lub przekazania do organu gminy lub do placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę trzecią, znalezione dowodu osobistego;
- 2) z dniem utraty obywatelstwa polskiego lub zgonu posiadacza dowodu osobistego lub wydania decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego, o której mowa w art. 32;

- 3) po upływie 4 miesięcy od zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 2;
- 4) z dniem przekazania posiadaczowi nowego dowodu osobistego, w przypadkach, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 i 7;
- 5) z dniem przekazania posiadaczowi nowego dowodu osobistego, w przypadku, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, o ile nie upłynął termin ważności dotychczas posiadanego dowodu osobistego.

Art. 53. Organem właściwym do unieważnienia dowodu osobistego jest:

- 1) organ gminy, do którego zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego lub do którego został przekazany znaleziony dowód osobisty;
- 2) organ gminy, który wydał dowód osobisty – w pozostałych przypadkach.

Art. 54. 1. Stwierdza się nieważność dowodu osobistego wydanego osobie, która we wniosku o jego wydanie podała nieprawdziwe dane.

2. Stwierdzenie nieważności dowodu osobistego, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, posiada rygor natychmiastowej wykonalności.

4. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 3, rozpatruje się w terminie 14 dni od daty jego złożenia.

Art. 55. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi w formie elektronicznej wykaz unieważnionych dowodów osobistych zawierający serie i numery unieważnionych dokumentów oraz serie i numery błędnie spersonalizowanych lub utraconych blankietów dowodów osobistych.

Art. 56. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór dowodu osobistego;
- 2) sposób i tryb składania wniosku o wydanie dowodu osobistego;
- 3) wzór wniosku o wydanie dowodu osobistego w zależności od formy jego złożenia;
- 4) szczegółowe wymogi dotyczące formatu oraz rozmiaru załączników dołączanych do wniosku składanego drogą elektroniczną;
- 5) szczegółowe wymogi techniczne dotyczące fotografii załączanej do wniosku;
- 6) sposób i tryb postępowania w sprawach utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu dowodu osobistego;

- 7) sposób przekazywania spersonalizowanych dokumentów do organów wydających dowód osobisty;
- 8) sposób i tryb odbioru dowodu osobistego przez wnioskodawcę;
- 9) wzór formularza potwierdzenia odbioru dowodu osobistego;
- 10) wzór zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego;
- 11) wzór formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego;
- 12) sposób i tryb unieważniania dowodów osobistych;
- 13) tryb przekazywania przez konsulów Rzeczypospolitej Polskiej do organu gminy, który wydał dowód osobisty informacji o konieczności unieważnienia dowodu osobistego z powodu jego utraty lub uszkodzenia lub przekazania przez osobę trzecią znalezionej dowodu osobistego;
- 14) zakres danych zawartych w informacji o konieczności unieważnienia dowodu;
- 15) wzór informacji o konieczności unieważnienia dowodu osobistego

- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności, prawidłowości i bezpieczeństwa wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych przy wykorzystaniu danych, o których mowa w art. 28 oraz mając na uwadze zapewnienie szerokiej dostępności wzorów dokumentów przy zachowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

Rozdział 6

Rejestry dowodów osobistych

Art. 57. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi Rejestr Dowodów Osobistych.

2. Rejestr Dowodów Osobistych jest rejestrem centralnym prowadzonym w formie elektronicznej.

Art. 58. W Rejestrze Dowodów Osobistych gromadzi się:

- 1) dane, o których mowa w art. 28 pkt 1-7,
- 2) fotografię przedstawiającą wizerunek twarzy;
- 3) dane dotyczące wniosku:
 - a) numer wniosku o wydanie dowodu osobistego,
 - b) datę złożenia wniosku,
 - c) oznaczenie organu wydającego dowód osobisty,
 - d) status wniosku,

- e) dane o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania: data pozostawienia wniosku bez rozpoznania, oznaczenie organu pozostawiającego wnioski bez rozpoznania oraz przyczyna pozostawienia wniosku bez rozpoznania;
- 4) dane dotyczące dowodu osobistego:
- a) serię i numer dowodu osobistego,
 - b) datę ważności,
 - c) oznaczenie organu wydającego dowód osobisty,
 - d) status dowodu osobistego,
 - datę wydania,
 - datę przekazania do gminy,
 - datę przyjęcia w gminie,
 - datę odbioru przez obywatela,
 - datę unieważnienia,
 - przyczynę unieważnienia,
 - oznaczenie organu unieważniającego,
 - datę przekazania danych o unieważnieniu do Systemu Informacyjnego Schengen;
 - e) przyczynę wydania dowodu;
 - f) numer i datę wydania decyzji, o której mowa w art. 32 oraz oznaczenie organu wydającego decyzję;
 - g) numer i datę wydania decyzji, o której mowa w art. 54 oraz oznaczenie organu wydającego decyzję;
- 5) dane dotyczące certyfikatu dowodu osobistego, certyfikatu podpisu osobistego oraz certyfikatu ograniczonej identyfikacji:
- a) numer certyfikatu,
 - b) oznaczenie centrum certyfikacji,
 - c) dane zawarte w certyfikacie,
 - d) datę aktywacji certyfikatu,
 - e) dane umożliwiające aktywację,
 - f) identyfikator urzędnika, który dokonał aktywacji,

- g) dane pozwalające odblokować elektroniczną funkcjonalność dowodu osobistego,
 - h) informacje o zawieszeniu i wznowieniu certyfikatu podpisu osobistego – daty i przyczyny;
- 6) dane dotyczące utraconych i błędnie spersonalizowanych blankietów dowodów osobistych:
- a) serię i numer blankietu,
 - b) przyczynę wybrakowania blankietu,
 - c) datę wybrakowania blankietu,
 - d) przyczynę utraty blankietu,
 - e) datę utraty blankietu,
 - f) datę zgłoszenia do Systemu Informacyjnego Schengen;
- 7) dane zawarte w ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych dotyczące dowodów osobistych wydanych na podstawie wniosków złożonych od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.;
- 8) dane o dowodach osobistych wydanych przed dniem 1 stycznia 2001 r. zawarte dotychczas w zbiorze PESEL.

Art. 59. 1. Organ gminy ma bezpośredni dostęp do danych gromadzonych w Rejestrze Dowodów Osobistych z wyłączeniem danych określonych w art. 58 pkt 5 lit. a-c, e oraz g.

2. Organ gminy wprowadza dane bezpośrednio, w czasie rzeczywistym, do Rejestru Dowodów Osobistych.

Art. 60. Organ gminy dla realizacji spraw związanych z wydawaniem dowodów osobistych realizowanych na terenie tej gminy może prowadzić w formie elektronicznej gminny rejestr dowodów osobistych.

Art. 61. 1. Gminne rejestry dowodów osobistych zawierają dane określone w art. 58 pkt 1-4.

2. Dane z Rejestru Dowodów Osobistych są przekazywane do gminnych rejestrów dowodów osobistych w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

Art. 62. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz organy gmin wydające dowody osobiste przetwarzają dane gromadzone w prowadzonych rejestrach bez zawiadamiania osób, których te dane dotyczą, jeżeli dane te służą do realizacji zadań określonych ustawą.

Art. 63. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia Rejestru Dowodów Osobistych;
- 2) sposób prowadzenia gminnych rejestrów dowodów osobistych;
- 3) tryb przekazywania danych pomiędzy Rejestrem Dowodów Osobistych a innymi rejestrami centralnymi

- uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa danych wprowadzanych do rejestrów za pomocą obsługujących je systemów teleinformatycznych i weryfikację przekazywanych danych, a także zapewnienie właściwego poziomu technicznego systemów służących do przesyłania tych danych oraz konieczność zachowania danych historycznych.

Rozdział 7

Postępowanie z dokumentacją związaną z wydawaniem dowodów osobistych

Art. 64. Organy gmin oraz konsulowie Rzeczypospolitej Polskiej gromadzą i przechowują dokumentację związaną z dowodami osobistymi.

Art. 65. 1. Dokumentację związaną z dowodami osobistymi przechowuje się przez 10 lat, licząc od 1 stycznia roku następnego od daty zgonu posiadacza dowodu osobistego.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, podlega brakowaniu na zasadach i w trybie przepisów wydanych na podstawie art. 5 ust. 2 i ust. 2b ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.)⁵, przy czym dla dokumentacji przechowywanej przez konsulów dyrektorem właściwego miejscowo archiwum państwowego jest naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych lub upoważniony przez niego dyrektor archiwum państwowego.

Art. 66. 1. Dokumentację związaną z dowodami osobistymi przechowuje się w formie, w jakiej została sporządzona.

2. Dokumentację związaną z dowodami osobistymi sporządzoną w formie elektronicznej przechowuje się zgrupowaną w systemach teleinformatycznych właściwych organów w sposób uniemożliwiający jej modyfikację lub usunięcie.

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 20, poz. 1600, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 307 i Nr 166, poz. 1317.

3. Dokumentację związaną z dowodami osobistymi sporządzoną w formie papierowej przechowuje się zgrupowaną w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego.

4. W kopercie dowodowej przechowuje się w szczególności:

- 1) formularz potwierdzenia odbioru dowodu osobistego;
- 2) nieodebrane dowody osobiste po upływie 6 miesięcy od dnia ich wydania;
- 3) unieważnione dowody osobiste nieprzekazane posiadaczom lub członkom najbliższej rodziny zgłaszającym zgon;
- 4) unieważnione dowody osobiste znalezione przez osoby trzecie.

Rozdział 8

Udostępnianie danych

Art. 67. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek zainteresowanej osoby, złożony w formie pisemnej lub elektronicznej, wydaje zaświadczenie zawierające pełny odpis jej danych przetwarzanych w Rejestrze Dowodów Osobistych.

2. Zaświadczenie sporządza się, w zależności od żądania wnioskodawcy, w formie pisemnej lub elektronicznej.

3. Osoba, której dane są przetwarzane w Rejestrze Dowodów Osobistych ma prawo do uzyskania wglądu do swoich danych, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, po uwierzytelnieniu się przy pomocy podpisu elektronicznego opatrzonego certyfikatem osobistym lub bezpiecznym podpisem weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu na podstawie ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

Art. 68. Nie udostępnia się danych dotyczących certyfikatu dowodu osobistego, certyfikatu podpisu osobistego oraz certyfikatu ograniczonej identyfikacji, z wyłączeniem:

- 1) daty aktywacji certyfikatu,
- 2) identyfikatora urzędnika, który dokonał aktywacji,
- 3) informacji o zawieszeniu i wznowieniu certyfikatu podpisu osobistego – daty i przyczyny.

Art. 69. 1. Dane z Rejestru Dowodów Osobistych udostępnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Dane z Rejestru Dowodów Osobistych udostępnia się:

- 1) w trybie pełnej teletransmisji danych;
- 2) w trybie ograniczonej teletransmisji danych;
- 3) w trybie jednostkowym.

Art. 70. 1. W trybie pełnej teletransmisji danych udostępnia się nieodpłatnie, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, dane zawarte w Rejestrze Dowodów Osobistych.

2. Udostępnianie danych w trybie pełnej teletransmisji danych odbywa się na podstawie decyzji ministra wydanej na jednorazowy wniosek złożony przez uprawniony podmiot, jeżeli uzyskanie danych jest uzasadnione zakresem wykonywanych zadań, po spełnieniu następujących wymogów:

- 1) posiadania i stosowania mechanizmów umożliwiających identyfikację i rejestrację osób uzyskujących dostęp do danych oraz rejestrujących zakres udostępnionych danych i datę udostępnienia danych;
- 2) posiadania i stosowania zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych chroniących przed uzyskaniem dostępu do danych przez inne osoby i podmioty.

3. Do korzystania z danych udostępnianych w trybie pełnej teletransmisji, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych, uprawnione są:

- 1) organy prokuratury;
- 2) organy Policji;
- 3) Komendant Główny Straży Granicznej;
- 4) Szef Służby Wywiadu Wojskowego;
- 5) Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
- 6) organy Służby Celnej;
- 7) Żandarmeria Wojskowa;
- 8) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 9) Szef Agencji Wywiadu;
- 10) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 11) Szef Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 12) wywiad skarbowy;
- 13) minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 14) organy informacji finansowej.

Art. 71. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udostępniania danych w trybie pełnej teletransmisji danych lub cofa zgodę na

udostępnianie danych w tym trybie, jeżeli podmioty uprawnione nie spełniają wymogów określonych w art. 70 ust. 2.

Art. 72. 1. Udostępniając dane w trybie ograniczonej teletransmisji danych porównuje się przekazywane przez uprawniony podmiot dane z danymi zawartymi w Rejestrze Dowodów Osobistych. Udostępnienie danych w tym trybie potwierdza istnienie albo nieistnienie ważnego dowodu osobistego zawierającego określony zakres danych.

2. W trybie ograniczonej teletransmisji porównaniu podlegają:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) numer PESEL;
- 4) seria i numer dowodu osobistego;
- 5) data wydania dowodu osobistego;
- 6) termin ważności dowodu osobistego.

3. Udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych odbywa się na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych wydanej na jednorazowy wniosek złożony przez uprawniony podmiot, jeżeli uzyskanie danych będzie uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności, po spełnieniu następujących wymogów:

- 1) posiadania i stosowania mechanizmów umożliwiających identyfikację i rejestrację osób uzyskujących dostęp do danych oraz rejestrujących zakres udostępnionych danych i datę udostępnienia danych;
- 2) posiadania i stosowania zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych chroniących przed uzyskaniem dostępu do danych przez inne osoby i podmioty.

4. Do korzystania z danych udostępnianych w trybie ograniczonej teletransmisji uprawnione są:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 70 ust. 3, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych;
- 2) inne podmioty – jeżeli wykażą w tym interes prawny.

5. Podmiotom wymienionym w ust. 4 pkt 1 oraz podmiotom wymienionym w ust. 4 pkt 2, realizującym na podstawie ustaw szczególnych zadania publiczne, dane w trybie ograniczonej teletransmisji udostępnia się nieodpłatnie.

6. Podmiotom, wymienionym w ust. 4 pkt 2, nierealizującym zadań publicznych na podstawie ustaw szczególnych, dane w trybie ograniczonej teletransmisji udostępnia się za opłatą.

Art. 73. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przeprowadzać kontrole podmiotów wymienionych w art. 72 ust. 4 pkt 2, w zakresie spełniania przez te podmioty wymogów określonych w art. 72 ust. 3.

2. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w miejscach i czasie wykonywania jego zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli, również w dniach wolnych od pracy i poza godzinami pracy.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych pracownik urzędu obsługującego tego ministra, na podstawie imiennego upoważnienia oraz legitymacji służbowej lub dowodu osobistego.

4. Kontrolujący, może żądać od podmiotu kontrolowanego:

- 1) okazania dokumentów potwierdzających uprawnienie do przetwarzania danych, które przekazał w celu weryfikacji;
- 2) okazania urządzeń służących do teletransmisji danych;
- 3) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodnego dostępu do pomieszczeń.

5. Podmiot kontrolowany w zakresie spełnienia warunków, o których mowa w art. 72 ust 3 jest obowiązany udostępnić dokumenty i urządzenia, o których mowa w ust. 4, oraz zapewnić warunki i środki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do pomieszczeń.

Art. 74. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli korzystania z udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych, wzór upoważnienia do przeprowadzania kontroli oraz wzór protokołu kontroli mając na względzie konieczność ustalenia istnienia interesu prawnego do uzyskania danych oraz konieczność wykazania przez podmioty, o których mowa w art. 72 ust. 4 pkt 2 odpowiedniego poziomu zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych oraz sprawność przeprowadzania kontroli.

Art. 75. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udostępniania danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych lub cofa zgodę na udostępnianie danych w tym trybie, jeżeli podmioty nie spełniają wymogów określonych w art. 72 ust. 3.

Art. 76. 1. W trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych udostępnia się dane dotyczące jednego dokumentu lub dane dotyczące jednej osoby na jednorazowy wniosek złożony w formie pisemnej lub elektronicznej.

2. Do korzystania z udostępniania danych w trybie jednostkowym uprawnione są:

1) w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych:

- a) podmioty, o których mowa w art. 70 ust. 3 pkt 1 -12,
- b) sądy;

2) inne podmioty – jeżeli:

- a) wykażą w tym interes prawny,
- b) wykażą w tym interes faktyczny, a podmiot udostępniający dane uzyska zgodę osoby, której udostępniane dane dotyczą.

Art. 77. 1. Podmiotom wymienionym w art. 76 ust. 2 pkt 1 oraz podmiotom wymienionym w art. 76 ust. 2 pkt 2 realizującym na podstawie ustaw szczególnych zadania publiczne, dane w trybie jednostkowym udostępnia się nieodpłatnie.

2. Podmiotom wymienionym w art. 76 ust. 2 pkt 2, nierealizującym zadań publicznych na podstawie ustaw szczególnych, dane w trybie jednostkowym udostępnia się odpłatnie.

3. Odmowa udostępnienia danych w trybie jednostkowym następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 78. Organ gminy prowadzący gminny rejestr dowodów osobistych udostępnia dane z tego rejestru na zasadach określonych w art. 76 i 77.

Art. 79. 1. Dostęp do wykazu unieważnionych dowodów osobistych, o którym mowa w art. 55, następuje z wykorzystaniem certyfikatu podpisu osobistego lub bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu na podstawie ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, po wskazaniu serii i numeru sprawdzanego dowodu osobistego.

2. Dostęp do wykazu, o którym mowa w ust. 1, jest rejestrowany i nieodpłatny.

Art. 80. 1. Organy gmin oraz konsulowie Rzeczypospolitej Polskiej udostępniają dokumentację związaną z dowodami osobistymi znajdującą się w ich posiadaniu.

2. Dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony przez podmiot uprawniony.

3. Do uzyskania dostępu do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi są uprawnione:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 70 ust. 3 pkt 1-12;
- 2) sądy;
- 3) inne podmioty – jeżeli wykażą interes prawny.

4. Podmiotom, których mowa w art. 70 ust. 3 pkt 1-12, sądom oraz innym podmiotom realizującym zadania publiczne w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się nieodpłatnie.

Art. 81. Opłaty za udostępnianie danych oraz za udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 82. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz sposób i terminy wnoszenia opłaty za udostępnianie danych w trybie ograniczonej teletransmisji danych, udostępnianie danych w trybie jednostkowym, udostępnianie danych z gminnych rejestrów dowodów osobistych, udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz sposób dokumentowania wniesienia opłaty, mając na względzie konieczność zróżnicowania opłat w zależności od sposobu, trybu i zakresu udostępniania danych oraz bezpieczeństwo i prawidłowość ich udostępniania.

Art. 83. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o udostępnienie danych w trybie jednostkowym;
- 2) wzór wniosku o udostępnianie danych w trybie pełnej teletransmisji;
- 3) wzór wniosku o udostępnienie danych w trybie ograniczonej teletransmisji;
- 4) wzór wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

- uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawności i bezpieczeństwa udostępniania danych oraz udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Rozdział 9

Przepisy karne

Art. 84. Kto:

- 1) uchyła się od obowiązku posiadania lub wymiany dowodu osobistego;
 - 2) zatrzymuje bez podstawy prawnej cudzy dowód osobisty;
 - 3) nie zwraca dowodu osobistego w razie utraty obywatelstwa polskiego
- podlega karze grzywny albo karze ograniczenia wolności do jednego miesiąca.

Art. 85. Orzekanie w sprawach określonych w art. 84 odbywa się na zasadach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 86. W ustawie z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.)⁶ w art. 23 w ust. 1 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) przyjmuje zgłoszenia o utraconych lub uszkodzonych dowodach osobistych, przyjmuje znalezione dowody osobiste oraz przekazuje informacje o tych zdarzeniach organom gmin;

6) gromadzi i przechowuje dokumentację związaną z dowodami osobistymi oraz udostępnia ją uprawnionym podmiotom.”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 87. Dowody osobiste wydane przed dniem 1 stycznia 2011 r. zachowują ważność do upływu terminów w nich określonych.

Art. 88. 1. Adres miejsca zameldowania zamieszczony w dowodzie osobistym wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie potwierdza adresu miejsca zameldowania.

2. Zmiana adresu miejsca zameldowania posiadacza dowodu osobistego wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych nie stanowi podstawy do jego wymiany.

Art. 89. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1287 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1367.

Art. 90. 1. Od dnia 1 stycznia 2011 r. likwiduje się dotychczasową ogólnokrajową ewidencję wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

2. Dane zgromadzone w ogólnokrajowej ewidencji, o której mowa w ust. 1, przekazuje się do Rejestru Dowodów Osobistych.

3. Dane, zgromadzone w zbiorze PESEL, dotyczące dowodów osobistych wydanych przed dniem 1 stycznia 2001 r., przekazuje się do Rejestru Dowodów Osobistych.

Art. 91. Traci moc ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Art. 92. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.